

والدین موقعیت‌مدار

(آموزش خانواده ویژه والدین، معلمان و مشاوران مدارس)

مولفین:

دکتر حامد بخشی

(مدرس دانشگاه فرهنگیان)

سرین درودی

(مدیر پژوهش سرای دانش آموزی صدا)

با همکاری:

پژوهش سرای دانش آموزی صدا

(اداره آموزش و پرورش منطقه ۸ تهران)

سرشناسه	:	بخشی، حامد، ۱۳۶۶-
عنوان و نام پدیدآور	:	والدین موقعیت‌مدار: (آموزش خانواده ویژه والدین، معلمان و مشاوران مدارس) / مؤلفین حامد بخشی، مریم درودی با همکاری پژوهش‌سرای دانش‌آموزی صدرا.
مشخصات نشر	:	تهران: انتشارات برگ و باد، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری	:	۲۱۲ ص: جدول، ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۸۰۹۱-۲۶-۶
وضعیت فهرست‌نویسی	:	فیپا
یادداشت	:	کتابنامه: ص. ۱۹۱-۲۱۰.
عنوان دیگر	:	آموزش خانواده ویژه والدین، معلمان و مشاوران مدارس.
موضوع	:	تربیت خانوادگی - جنبه‌های روان‌شناسی Domestic education - Psychological aspects کودکان - سرپرستی - جنبه‌های روان‌شناسی Child rearing - Psychological aspects والدین و کودک - جنبه‌های روان‌شناسی Parent and Child - Psychological aspects خانواده‌ها - جنبه‌های روان‌شناسی Families - Psychological aspects خانواده‌ها - ایران - بهداشت روانی Families - Mental health - Iran رفتار والدین - جنبه‌های روان‌شناسی Parenting - Psychological aspects
شناسه افزوده	:	درودی، مریم، ۱۳۵۴-
شناسه افزوده	:	پژوهش‌سرای دانش‌آموزی صدرا
رده‌بندی کنگره	:	HQ769
رده‌بندی دیویی	:	۶۴۹/۱
شماره کتابشناسی ملی	:	۹۴۸۰۶۴۶
اطلاعات رکورد کتابشناسی	:	فیپا

والدین موقعیت‌مدار

دکتر حامد بخشی

که مولفین

مریم درودی

برگ و باد

که ناشر

۵۰۰ نسخه

که شمارگان

اول ۱۴۰۲

که نوبت چاپ

۲۲۰۰۰۰ تومان

که قیمت

ISBN: 978-622-8091-26-6

www.ketab.ir

مرکز فروش کتاب:

۰۹۱۹۶۰۱۱۵۴۲ - ۰۲۱۷۷۰۷۳۴۷۶

@nashr.bargobad

ardavantaghva@gmail.com

«حق چاپ و انتشار محفوظ و مخصوص نشر برگ و باد است.»

هر گونه اقتباس و استفاده از این اثر، مشروط به دریافت اجازه‌ی کتبی از

ناشر است.»

فهرست مطالب

مقدمه.....	۱
بخش اول: موقعیت‌مداری والدین.....	۵
فصل اول: کلیات و مفاهیم.....	۵
بخش دوم: موقعیت ۱: کمبود آموزش مناسب خانواده.....	۳۳
فصل دوم: طلاق رسمی و عاطفی والدین و اثرات روانی آن بر فرزندان.....	۳۳
بخش سوم: موقعیت ۲: رفتارهای پرخطر جنسی و عاطفی.....	۵۱
فصل سوم: تربیت عاطفی و جنسی فرزندان.....	۵۱
فصل چهارم: بلوغ جنسی زودرس پسران و دختران.....	۷۶
فصل پنجم: آسیب‌های عاطفی و جنسی کودکان و نوجوانان.....	۱۱۳
بخش چهارم: رفتارهای پرخطر در مدرسه، خانواده و فضای مجازی.....	۱۴۱
فصل ششم: موقعیت ۳: رفتارهای پرخطر مصرف‌کنندگان، اعتیاد و مواد مخدر.....	۱۴۱
فصل هفتم: موقعیت ۴: اختلال‌های رفتاری و تحصیلی در مدرسه.....	۱۶۰
فصل هشتم: موقعیت ۵: رفتارهای پرخطر در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی.....	۱۸۲
منابع.....	۱۹۱

مقدمه

تحقیقات مختلف اثبات کرده است که ۱۰۰ درصد مشکلات و معضلات حوزه کودکان و نوجوانان در جامعه به تربیت و مسائل روان‌شناختی والدین مربوط می‌شود، از جمله حوزه‌های مشارکت خانواده در امر تعلیم و تربیت فرزندان، حفاظت و مراقبت از فرزندان در برابر آسیب‌های موجود در جامعه و آموزش راه‌های پیشگیری و مقابله با این آسیب‌ها به فرزندان خود است. در حقیقت، نقش و کارکرد نهاد خانواده در حوزه‌های اجتماعی مکمل کارکرد سایر نهادهای اجتماعی از قبیل آموزش و پرورش، نیروی انتظامی، فرهنگ و ارشاد و ... است و آثار عملکرد مناسب خانواده در تقویت امنیت اجتماعی و نیز پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی در سطح بالایی است. آسیب‌های اجتماعی پدیده‌هایی واقعی، متغیر، قانون‌مند و قابل کنترل و پیشگیری هستند. ریشه بسیاری از آسیب‌پذیری‌های اجتماعی دانش‌آموزان در ناآشنایی آن‌ها با مهارت‌های اجتماعی است، درحالی‌که آموزش این مهارت‌ها در کاهش آسیب‌های اجتماعی ضروری است ولی برنامه‌های نظام آموزش مدرسه‌ای در این زمینه ناکافی بوده و نیازمندی‌های دانش‌آموزان را برطرف نمی‌کند. به‌علاوه، نقش پیشگیرانه و

حفاظتی مدرسه از دانش‌آموزان در برابر این آسیب‌ها، به دلیل محدود بودن میزان ساعات حضور در مدرسه در مقایسه با حضور ایشان در خانواده و محیط بیرونی نیز کافی نیست؛ بنابراین، ضروری است که از طرق و مجاری دیگر این کمبود جبران گردد که یکی از این مجاری می‌تواند خانواده‌ها باشد؛ بنابراین، ارائه آموزش‌های علمی، مناسب و لازم به خانواده‌ها در قالب برنامه‌های فوق درسی تدوین شده باید به والدین و مدارس ارائه گردد. با توجه به گسترش انواع و نیز محدوده عملکردی آسیب‌های اجتماعی و نیز آسیب‌پذیری دانش‌آموزان در این رابطه، ضروری است که خود خانواده در وهله اول با این آسیب‌ها و نحوه پیشگیری و مقابله با آن‌ها آشنایی و اطلاع کامل داشته تا در مواقع لزوم بتواند نقش نظارتی و حفاظتی خود از فرزندان را در برابر این آسیب‌ها به نحو احسن ایفا نماید. ضمناً، یکی از برنامه‌های مهم و اصلی در جهت ارتقای دانش و آگاهی تربیتی والدین، برگزاری دوره‌های «آموزش خانواده» در مدارس می‌باشد.

کتاب «والدین موقعیت‌مدار» به مهم‌ترین مسائل و موقعیت‌هایی که والدین می‌توانند با آگاهی از آن‌ها به شناخت بیشتر و مداخله تربیتی و روانشناختی مناسب‌تری اقدام کنند، می‌پردازد. این موقعیت‌ها به شرح زیر هستند:

- موقعیت ۱: کمبود آموزش مناسب خانواده
- موقعیت ۲: رفتارهای پرخطر جنسی و عاطفی
- موقعیت ۳: رفتارهای پرخطر مصرف سیگار، اعتیاد و مواد مخدر
- موقعیت ۴: اختلال‌های رفتاری و تحصیلی در مدرسه
- موقعیت ۵: رفتارهای پرخطر در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی

مؤلف کتاب با توجه به این ضرورت مدنظر دارد «والدین موقعیت مدار» را با تأکید بر نقش والدین، معلمان و مشاوران مدارس تهیه و تدارک دیده و امیدوار است برای این عزیزان مفید فایده بیافتد.

کانال آموزش خانواده با محوریت مدارس در پیام رسان ایتا:

https://eitaa.com/morabi_khanevade

دکتر حامد بخشی

استاد دانشگاه فرهنگیان

مشاور تربیتی خانواده و مدرس کارگاه‌های آموزش خانواده در مدارس

www.ketab.ir